

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Моника Петрова Попова

щатен преподавател в департамент „Изящни изкуства“ на НБУ
(8.2 Изобразително изкуство)

за

придобиване на научна степен „доктор“ по професионално направление-
8.2 Изобразително изкуство

с кандидат: **Васил Ангелов**

/научен ръководител : **доц. д-р Калина Христова**/

на тема:

ИСТОРИЧЕСКА ОСНОВА И ТЕХНОЛОГИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА НА СЪВРЕМЕННОТО МЕЦОТИНТО

Васил Ангелов е роден през 11.07.1987 г. в гр. София. Завършва основното си образование през 2001 г. в 88 СОУ „Димитър Попниколов“ гр. София. Средното си образование преминава в „Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография”, специалност „полиграфия” през 2006 г. Висшето си образование получава в „Национална художествена академия”, специалност графика, степен магистър през 2010 г.

Има множество реализирани самостоятелни и общи изложби в България и чужбина. Носител е на десетки награди за графика на местни и международни форуми, като:

- 2008 Първа награда в конкурс „Символи и знаци в българския фолклор” организиран от НХА
- 2009 Награда в конкурс „ По Пикасо” организиран от НХА
- 2010 Една от трите равностойни награди на Шестото международно триенале на графиката София 2010г

- 2012 Национални награди за съвременно изкуство на Алианц България – номинация за награда
- 2014 Първа награда в международният конкурс за екслибрис – Варна, България
- 2015 Награда за млад автор от Национална Графична Изложба „Георги Герасимов“ – Пазарджик 2015
- 2017 Първа награда в 10-то Международно триенале на графиката, Кочи, Япония
- 2018 Номинация в Национален конкурс за графика - класически техники, галерия Средец
- 2020 Графичен форум Стара Загора, България – една от трите равностойни награди

От 2018 г. е преподавател в бакалавърска програма „Визуални изкуства“ на НБУ, а от 2019 г. е докторант в програма „Визуално пластични изкуства“ на НБУ, с научен ръководител – доц.д-р Калина Христова.

Дисертационният труд има общ обем от 361 страници, разделен в две основни части: текстова част 207 страници и приложения (илюстрации по темата) от 154 страници. Текстовата част се състои от увод, три глави и заключение, с 47 източника библиография.

Първа глава съдържа дванадесет части, като в нея се прави преглед на появата, развитието и разпространението на мецотинтото, главно като репродуцираща техника. Обръща се внимание на важни гравьори, които помагат за утвърждаването на техниката, както и на ранните методи за откриване, печатане и разпространение на мецотинтото. Увлекателен е анализа за развитието на мецотинтото в Англия, Франция, Австрия, Германия, Америка и Русия.

Много задълбочено се проследява генезиса на техниката, чрез неговите гравьори от началото на XIX век. Описва се използването на смесени методи, както и преминаването към стоманени плочи вместо медни.

В края на тази последна част от главата се прави преглед на характера и темите на мецотинтата от XIX век. Обръща се особено внимание на емблематични гравьори от този

период. Разглеждат се причините за злеза на индустрията на мецотинто и възходът на художественото мецотинто.

Втората глава се състои от тринадесет части и обръща внимание изключително подробно на технологичната част по създаването на съвременно мецотинто. Описват се нужните инструменти, материали и пособия, като се дават практически насоки за тяхното използване и поддръжка.

Тази част от дисертационния труд е най-важната и особено ценна за развитието и съхраняването на графичното познание, за една от най-сложните, но и най-ценната от графичните техники, по отношение на изграждането на полутона.

В третата глава се разглеждат съвременните изобразителни и технологични похвати при изграждането на мецотинто. За тази цел са подбрани световни съвременни автори групирани в четири групи – Европа, Америка, Азия и България. Всяка една от тях е разгледана в отделна част. Авторите и в четирите части са прекрасен избор и отлично аотирани. Снимковият материал на тяхното творчество е безспорно доказателство за качествата на тази така рядка и много красива графична техника.

Показано е творчеството на световни имена, като: Каролайн Коендерс, Кристин Раво, Джудит Ротшилд, Лоран Школник, Микио Уатанабе, Ърлинг Валтирсон, Джука Вантинен, Марк Фризинг, Марти Мичел, Гунтарс Сиентас, Томаш Винарски, Константин Чмутин, Юри Боровитски, Дебора Чапман, Лео Родригес, Карол Уакс, Робърт Кипнис, Линда Уитни, Джейкъб Крук, Питър Джоко, Гай Лангевин, Арт Уъргър, Крайсак Чирачайсакул, Уол Чирачайсакул, Кит Чирачайсакул, Бонмий Сангхум, Ким Сюн Йон, Кацунори Хаманиши, Масатака Куроянаги, Томиюки Сакута, Коики Цуритани.

Особено вълнуваща за мен е четвъртата част, където се представят авторите от България с особени заслуги не само в графиката, но и въобще в съвременното изкуство : Михаил Петков, Владимир Генадиев, Христо Керин, Христо Найденов, Зоран Мише, Павел Целкоски, Стилиян Стефанов, Васил Ангелов.

По отношение на значимост и актуалност на научния труд, напълно потвърждавам описаните от автора заслуги на научния труд, а те са:

Значимост:

- В България са много малко графиците, които се занимават със сложната, бавна и трудоемка техника на мецотинтото. Познанията за процеса по нагряване, полиране и отпечатване, свързаните с тях инструменти и пособия се предават лично от човек на човек. Съществува само една книга на Евтим Томов (Томов, Е. Графика и графични техники, Народна просвета, 1959), в която техниката на мецотинтото е описана в няколко страници.
- До сега не е писан толкова подобрен и изчерпателен материал по темата. В този труд се обръща внимание на историята на мецотинтото и неговата еволюция през вековете, както и технологичната проблематика свързана с изпълнението на техниката.
- Събран е материал за съвременни автори от цял свят, както и за художници занимаващи се с техниката в България. Поради това изследването има както теоретична, така и практическа насоченост.
- В технологичната част на изследването са обяснени изключително подробно всички етапи, процеси, нужните инструменти и пособия. Дават се технически напътствия за отстраняването на често срещани проблеми.
Тази част би била полезна на всеки, който иска да се занимава с техниката.

Актуалност:

- В последните години се наблюдава разрастване на използването на мецотинтото, като все повече графици започват да я припознават за изграждане на своите графични творби.
- Техниката е високо ценена от графичната гилдия и от публиката. В световен план съществуват много графични форуми, на които може да се кандидатства и участва с графични произведения, създадени с медията на мецотинтото.

- Нарастващият интерес към техниката на мецотинто във всички графични форуми, не само в специализираните в тази сфера, я правят търсена и ценена.
- Липсващата историческа и технологична информация в България по темата прави изследването единствено по рода си.
- То дава както теоритични, така и практични насоки и отговори на проблеми и тънкости, свързани с мецотинто.

В края на своята рецензия, изказвам своите admirationи към задълбоченото проучване на научния труд и се надявам текста от дисертацията да бъде трансформиран в монографичен материал и издаден в полза, както на учащи се, така и на професионалисти от различни жанрове с отношение към печатните произведения и мултиплицирането на визуален образ в изкуството.

Цитиранията, библиографията и списъка на съкращенията, са коректно поставени, по отношение на изискванията спрямо стандарта за докторските тези.

В качеството си на рецензент, но и на художник, заявявам, че Васил Ангелов е едно от най-интересните имена в съвременната българска графика, занимаващ се особено с техниката мецотинто, което безспорно помага за нивото и качеството на научния труд.

Въз основа на това и на отличните ми впечатления от разработката на докторската теза, поставям своята безспорна положителна оценка върху темата: „ИСТОРИЧЕСКА ОСНОВА И ТЕХНОЛОГИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА НА СЪВРЕМЕННОТО МЕЦОТИНТО“ и пледирам за удостояване на докторанта Васил Владимиров Ангелов, с образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.2. “Изобразително изкуство“.

12.01.2022 г.

С уважение:

/проф. д-р Моника Попова/